AH 162

2026Z17691

Antwoord van staatssecretaris Tielen (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 29 september 2026)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel ‘Nieuwe islamitische school vindt opmerkelijke manier om leerlingen te werven: ze krijgen een fatbike of laptop’?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat het Novum Saeculum Lyceum in Gouda leerlingen die overstappen van een andere middelbare school een gratis fatbike of laptop in het vooruitzicht stelt?

Antwoord 2

Mij is bekend dat de bestuurder van deze school in de media heeft aangegeven dat hij nieuwe leerlingen een fatbike of laptop cadeau wil doen bij aanmelding op het Novum Saeculum Lyceum. Of dit daadwerkelijk is gebeurd is mij niet bekend.

Vraag 3

Deelt u de mening dat leerlingen voor een school moeten kiezen vanwege de kwaliteit en visie van het onderwijs en niet met dure cadeaus bij andere scholen moeten worden weggelokt?

Antwoord 3

Ik vind het van belang dat leerlingen op elke school goed onderwijs krijgen. De keuze voor een school moet voor leerlingen en ouders gebaseerd kunnen worden op visie, kwaliteit en inhoudelijke aspecten.

Vraag 4

Deelt u voorts dat dit meer neigt naar het omkopen van leerlingen dan naar het aanbieden van goed onderwijs?

Antwoord 4

Bestuurders zijn daar verantwoordelijk voor ; daarop houdt de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) toezicht. De reden om te kiezen voor een school zou moeten liggen in visie, goede kwaliteit of inhoudelijke aspecten. Cadeaus behoren niet tot dergelijke keuzeargumenten. Daar is onderwijsgeld niet voor bedoeld.

Vraag 5, 6, 7 en 8

Is het voor een publiek bekostigde school wettelijk toegestaan om de inschrijving of overstap van een leerling te belonen met een persoonlijk cadeau ter waarde van honderden euro’s? Welke wettelijke regels gelden hier op dit moment voor?

Is u bekend hoe de fatbikes en laptops worden gefinancierd? Worden hiervoor reguliere onderwijsbekostiging, startbekostiging of andere publieke middelen gebruikt? Worden eventuele onrechtmatig bestede middelen teruggevorderd?

Als dit soort cadeaus door een externe partij worden betaald, is er dan sprake van sponsoring? Is dat hier het geval? Zo ja, bent u bekend met wie die sponsoren zijn en of het geld uit het buitenland afkomstig is?

Bent u bereid de Inspectie van het Onderwijs hier onderzoek naar te laten doen? Zo nee, waarom is dat volgens u niet nodig?

Antwoord 5, 6, 7 en 8

Scholen in het voortgezet onderwijs worden bekostigd met publiek geld. Volgens de onderwijswetgeving moeten deze overheidsmiddelen rechtmatig worden besteed. Het geld is strikt bedoeld voor het verzorgen van onderwijs, huisvesting en leermiddelen. Het is dus niet toegestaan om overheidsbekostiging in te zetten voor cadeaus om leerlingen te werven. Als de Inspectie vaststelt dat er sprake is van onrechtmatige besteding van middelen, dan zal zij deze middelen terugvorderen. Op dit moment is niet bekend of er cadeaus zijn uitgedeeld en dus ook niet hoe de cadeaus gefinancierd zijn, wie de eventuele externe partijen zijn en of dit geld uit het buitenland afkomstig is. De inspectie behandelt het bericht als signaal en zal dit onderzoeken.

Vraag 9

Klopt het dat Stichting De Ozonlaag inmiddels ongeveer een kwart van het islamitisch voortgezet onderwijs bestuurt en in korte tijd scholen heeft geopend in diverse steden? Hoe is beoordeeld of het bestuur voldoende capaciteit en deskundigheid heeft om deze snelle uitbreiding verantwoord te begeleiden?

Antwoord 9

Ja, het klopt dat Stichting de Ozonlaag ongeveer een kwart van het islamitisch voortgezet onderwijs bestuurt, namelijk vier van de 13 islamitische vo-scholen. De inspectie voert op elke aanvraag voor een nieuwe school een kwaliteitstoets uit. Daarin onderzoekt de inspectie, via een documentenanalyse en een gesprek met de bestuurders, hoe het schoolbestuur het onderwijs gaat invullen en of dat naar verwachting binnen de wet valt. Belangrijke deugdelijkheidseisen zijn bijvoorbeeld de invulling van het burgerschapsonderwijs of het stelsel van kwaliteitszorg. Daarnaast moeten alle bestuurders en toezichthouders een VOG overleggen. Ook mogen de bestuurders en toezichthouders niet recent betrokken zijn geweest bij een school die moest sluiten vanwege zeer zwakke kwaliteit of een situatie waarbij de bestuurders of toezichthouders een onherroepelijke aanwijzing kregen van de inspectie inzake wanbeheer.

Vraag 10

Wat is de actuele stand van zaken van de Wet bevordering bestuurlijke kwaliteit en integriteit in het funderend onderwijs? Wanneer ontvangt de Kamer dit wetsvoorstel?

Antwoord 10

De internetconsultatie voor het wetsvoorstel is in april gesloten.

Vraag 11

Kunt u zich voorstellen dat een school die na een belangstellingsmeting slechts enkele tientallen daadwerkelijke inschrijvingen heeft en vervolgens dure cadeaus nodig heeft om leerlingen te werven, vragen oproept over de betrouwbaarheid van de huidige belangstellingsmeting? Zo ja, hoe neemt u dat mee in de aangekondigde wetsherziening?

Antwoord 11

Als onderdeel van de aanvraag meet een initiatiefnemer de belangstelling voor zijn nieuwe school onder ouders wonend in het voedingsgebied van de beoogde nieuwe school. Voor een nieuwe basisschool gaat het om ouders met kinderen van 2 tot en met 4 jaar in een straal van 6 kilometer van het beoogde postcode gebied van vestiging. In het vo gaat om het om ouders met kinderen van 10 tot en met 12 in een straal van 15 kilometer om de beoogde postcode van vestiging. Als een school daadwerkelijk mag starten, toetst DUO aan het begin van het derde jaar (bij een vo-school) of aan het begin van het vierde jaar (bij een basisschool) of de school voldoende leerlingen trekt. Zo niet, dan stopt de bekostiging in principe aan het einde van dat schooljaar. Indien een school cadeaus zou uitdelen aan nieuwe leerlingen, wekt dat de schijn dat een nieuwe school geen vertrouwen heeft in de belangstellingsmeting.

Als uit de wetsevaluatie van de wet meer ruimte voor nieuwe scholen blijkt dat de huidige belangstellingsmeting een onvoldoende betrouwbare voorspeller is van de levensvatbaarheid van een school, dan zal dit worden aangepast. Uit de eerste evaluatieperiode bleek dat overigens niet.